

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 23To/31/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3817010052
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 06. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ondrej Samaš
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2020:3817010052.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ondreja Samaša a sudcov JUDr. Beáty Javorkovej a JUDr. Mariána Dunčka, na verejnom zasadnutí konanom dňa 1. júna 2020 prejednal odvolania prokurátora Okresnej prokuratúry Prievidza a obžalovaného

Q. A.,

nar. XX.X.XXXX v F., trvale bytom X., J. XXX/X, t. č. na slobode, na verejnom zasadnutí prítomného,

ktoré podali proti rozsudku Okresného súdu Prievidza, sp. zn. 3T/13/2017 zo dňa 10. januára 2020 a takto

rozhodol:

I.

Podľa § 321 ods. 1 písm. e) Tr. por. zrušuje sa napadnutý rozsudok v celom výroku o treste.

Podľa § 322 ods. 3 Tr. por. sa obžalovaný pri nezmenenom výroku o vine v rozsudku Okresného súdu Prievidza, sp. zn. 3T/13/2017 zo dňa 9.2.2018 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne, sp. zn. 23To/58/2018 zo dňa 2.4.2019 odsudzuje podľa § 213 ods. 2 Tr. zák. s použitím §§ 36 písm. l), 37 písm. m), 38 ods. 2, 56 ods. 1 Tr. zák. k peňažnému trestu v sume 15.000 € (pätnásťtisíc eur).

Podľa § 57 ods. 1 Tr. zák. sa obžalovanému pre prípad, že by výkon peňažného trestu mohol byť úmyselne zmarený ustanovuje náhradný trest odňatia slobody vo výmere 20 (dvadsať) mesiacov.

Podľa § 57 ods. 2 Tr. zák. zaplatená suma peňažného trestu pripadá štátu.

II.

Podľa § 319 Tr. por. sa odvolanie prokurátora zamietá, pretože nie je dôvodné.

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu Prievidza, sp. zn. 3T/13/2017 zo dňa 9. februára 2018 bol obžalovaný Q. A. uznaný vinným z prečinu sprenevery podľa § 213 ods. 1, 2 písm. a) Tr. zák., pretože vystupujúc ako zástupca všetkých členov Roľníckeho družstva Bukovina so sídlom v Prievidzi, G. O. XX, IČO: 36 315 575, od zástupcu spoločnosti Agrárna finančná, a. s., ako zálohu na kúpu členských podielov v súvislosti so zabezpečením prevodu všetkých členských podielov v Roľníckom družstve Bukovina so sídlom v Prievidzi, po tom, čo dňa 30.9.2015 bola záloha vo výške 10 tisíc eur zaslaná na účet Q a tieto boli majiteľom účtu v ten istý deň vybraté a jemu následne osobne odovzdané na bližšie nezistenom mieste v Prievidzi, zálohu od obchodnej spoločnosti Agrárna finančná, a. s., so sídlom Na troskách 3, Banská

Bystrica, IČO: 46419489, vo výške 10 000 eur, neodovzdal ako zálohu kúpnej ceny, túto si ponechal v Prievidzi pre vlastnú potrebu, čím spôsobil poškodenej spoločnosti Agrárna finančná, a.s., so sídlom Na troskách 3, Banská Bystrica, IČO: 46 419 489, škodu vo výške 10 000 eur. Bol za to odsúdený podľa § 213 ods. 2 Tr. zák. s použitím §§ 37 písm. m), 38 ods. 4 Tr. zák. k trestu odňatia slobody na 20 mesiacov nepodmienečne, pre výkon ktorého trestu bol podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. zaradený do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Proti tomuto rozsudku podali v zákonnej lehote odvolania obžalovaný Q. A. (proti výroku o vine a treste) a prokurátor (proti výroku o treste).

Krajský súd v Trenčíne uznesením, sp. zn. 23To/58/2018 zo dňa 2. apríla 2019 o podaných odvolaniach rozhodol tak, že podľa § 321 ods. 1 písm. d), e) Tr. por. zrušil v napadnutom rozsudku celý výrok o treste a podľa § 322 ods. 1 Tr. por. vec vrátil súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Následne rozsudkom súdu prvého stupňa bol obžalovaný Q. A. pri nezmenenom výroku o vine vo vyššie uvedenom rozsudku Okresného súdu Prievidza v spojení s vyššie uvedeným uznesením Krajského súdu v Trenčíne odsúdený podľa § 213 ods. 2 Tr. zák. s použitím § 38 ods. 2 Tr. zák. k trestu odňatia slobody na 20 mesiacov nepodmienečne, pre výkon ktorého trestu bol podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. zaradený do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Proti tomuto rozsudku podali v zákonnej lehote odvolania obžalovaný Q. A. a prokurátor. Obžalovaný svoje odvolanie zahlásil do zápisnice o hlavnom pojednávaní ihneď po vyhlásení rozsudku tak, že toto smeruje len proti výroku o treste. Následne obžalovaný svoje odvolanie písomne odôvodnil tiež tak, že toto smeruje proti výroku o treste, pričom sa domáhal uloženia peňažného trestu, prípadne iného alternatívneho trestu na slobode. Obžalovaný tu tiež sľúbil, že v prípade uloženia trestu na slobode je pripravený v uloženej primeranej lehote splatiť celú spôsobenú škodu. Ďalej obžalovaný uviedol, že je občanom v šiestom decenii života, trpí život ohrozujúcimi nemocami, žije riadnym životom v rodine spolu s manželkou i synmi, alkoholické nápoje nepožíva a jeho nápravu nie je potrebné riešiť odňatím slobody. Obhajca obžalovaného v písomne podanom odvolaní uviedol, že sa vo veci jedná o obchodnoprávny vzťah, a preto je odsúdenie obžalovaného nezákonné. Navrhol rozsudok súdu prvého stupňa zrušiť.

Prokurátor písomne zahlásil odvolanie tak, že toto smeruje proti výroku o treste v neprospech obžalovaného. Prokurátor namietal nesprávnosť rozhodnutia súdu prvého stupňa, pokiaľ vzhľadom na odsúdenie obžalovaného rozsudkom Okresného súdu Martin, sp. zn. 2T/124/2012 zo dňa 27.10.2014 (kde bolo upustené od uloženia súhrnného trestu), nerozhodol o priťažujúcej okolnosti podľa § 37 písm. m) Tr. zák. Navrhol podľa § 321 ods. 1 písm. b), d) Tr. por. zrušiť napadnutý rozsudok vo výroku o treste, pretože súd prvého stupňa jednak riadne neodôvodnil svoje rozhodnutie a nesprávne rozhodol o nepriznaní priťažujúcej okolnosti podľa § 37 písm. m) Tr. zák. Zároveň prokurátor navrhol, aby odvolací súd postupom podľa § 322 ods. 3 Tr. por. uložil obžalovanému trest odňatia slobody podľa §§ 213 ods. 2, 37 písm. m) a 38 ods. 4 Tr. zák. na dolnej hranici upravenej trestnej sadzby nepodmienečne so zaradením podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia.

Na verejnom zasadnutí konanom o odvolaniach, na návrh obhajcu bolo doplnené dokazovanie prečítaním potvrdenia banky o vrátení zálohy na kúpu družstva obžalovaným na adresu poškodenej spoločnosti Agrárna finančná vo výške 10.000 € dňa 28.5.2020 (č. l. 366 - originál dokladu banky o Vklade hotovosti). Odvolací súd oboznámil tiež obhajcom predloženú fotokópiu preukazu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím so sprievodcom, ktorého držiteľom je T. A., nar. X.X.XXXX - syn obžalovaného (č. l. 367). Obhajca obžalovaného navrhol odvolanie prokurátora zamietnuť. Z podnetu odvolania obžalovaného navrhol zmeniť rozsudok súdu prvého stupňa tak, že obžalovanému uloží alternatívny peňažný trest v sume 15.000 €. Prokurátor krajskej prokuratúry navrhol vyhovieť odvolaniu podriadeného prokurátora a odvolanie obžalovaného zamietnuť ako nedôvodné podľa § 319 Tr. por.

Odvolací súd podľa § 317 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutého výroku rozsudku, ako aj správnosť postupu konania, ktoré tomuto výroku predchádzalo a dospel k záveru, že odvolaniu obžalovaného je možné prisvedčiť, zatiaľ čo odvolanie prokurátora je nedôvodné.

Pokiaľ ide o procesný postup orgánov činných v trestnom konaní a súdu prvého stupňa, v tomto smere nebola v odvolaniach vytýkaná žiadna chyba, pričom ani odvolací súd sám nezistil také chyby, ktoré by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por.

K výroku o vine v predchádzajúcom rozsudku súdu prvého stupňa zo dňa 9. februára 2018 (pozri vyššie) je potrebné uviesť, že tento výrok vzhľadom na výroky predchádzajúceho uznesenia súdu druhého stupňa zo dňa 2. apríla 2019 (pozri vyššie) nadobudol tzv. čiastočnú právoplatnosť. V tomto smere preto senát odvolacieho súdu poukazuje na svoje odôvodnenie tohto predchádzajúceho rozhodnutia, pokiaľ ide o výrok o vine. K námietke obhajcu v súčasnosti prejednávanom odvolaní v tom, že by malo ísť len o obchodný vzťah, uvádza senát odvolacieho súdu, že z prejednávaných prípadov trestnej činnosti sprenevery podľa § 213 Tr. zák. (ale aj podvodov podľa § 221 a nasl. Tr. zák.) veľmi často vyplýva, že zákonné znaky týchto trestných činov z hľadiska ich naplnenia častokrát vychádzajú práve z občiansko-právnych, resp. obchodných vzťahov. To však neznamená, že v konečnom dôsledku dôjde aj k vzniku trestnoprávneho vzťahu, ako tomu bolo aj v tomto prípade.

1) K výroku o treste z pohľadu odvolania prokurátora ďalej uvádza senát odvolacieho súdu nasledovné. Nemožno predovšetkým prisvedčiť názoru prokurátora v tom, že by súd prvého stupňa neuznanie priťažujúcej okolnosti podľa § 37 písm. m) Tr. zák. vo vzťahu k odsúdeniu obžalovaného rozsudkom Okresného súdu Martin (pozri vyššie) riadne neodôvodnil. Podľa § 37 písm. m) Tr. zák. sa za priťažujúcu okolnosť považuje, ak páchatel bol už za trestný čin odsúdený. Ide pritom o jedinú priťažujúcu okolnosť, na ktorú súd nemusí prihliadať aj keď je splnená podmienka predchádzajúceho odsúdenia. Podľa citovaného ustanovenia Trestného zákona - vety za bodkočiarkou, súd na túto okolnosť môže neprihliadnuť, pričom dôvodom pre takéto rozhodnutie je povaha predchádzajúceho odsúdenia.

Pod pojmom „povaha“ predchádzajúceho odsúdenia sa pritom môže rozumieť aj samotná skutočnosť, že ide o také odsúdenie, kde bolo upustené podľa § 44 Tr. zák. od uloženia súhrnného trestu. V prejednávanej veci to platí o to viac, že na iné odsúdenie a uloženie trestu odňatia slobody s povolením podmieneného odkladu trestným rozkazom Okresného súdu Bratislava (pozri vyššie), voči ktorého trestu bolo upustené od uloženia súhrnného trestu, súd prvého stupňa tiež neprihliadol ako na priťažujúcu okolnosť podľa § 37 písm. m) Tr. zák. z dôvodu zamedzenia dvojitého pričítania v neprospech obžalovaného. Spáchanie prejednávanej trestnej činnosti v skúšobnej dobe tohto podmieneného odsúdenia viedlo súd v tejto veci k uloženiu nepodmienečného trestu odňatia slobody podľa § 49 ods. 2 Tr. zák. S týmto rozhodnutím o zamedzení dvojitého pričítania v rozsudku súdu prvého stupňa pritom prokurátor v odvolaní súhlasil.

V tomto prípade vzhľadom na vyhovenie odvolaniu obžalovaného, ako to bude nižšie uvedené, však ide o dôvody, pre ktoré bolo odvolanie prokurátora zamietnuté viac-menej len v „akademickej rovine“ ovplyvnenej aj zistenou neprimeranou prísnosťou uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody.

2) K výroku o treste z pohľadu odvolania obžalovaného s prihliadnutím aj na doplnené dokazovanie, uvádza senát odvolacieho súdu nasledovné. Tu hneď úvodom je potrebné uviesť, že v prejednávanej veci ide o majetkový trestný čin. Pri tomto druhu trestnej činnosti je jednou z hlavných úloh trestného konania aj dosiahnutie stavu, ktorý predchádzal porušeniu majetkového práva poškodeného. Trestné stíhanie preto sleduje aj to, aby páchatel trestného činu majetkovú škodu dobrovoľne nahradil, alebo sa príjme také rozhodnutie súdu, ktoré túto náhradu škody zabezpečí.

Z pohľadu sledovaného účelu trestu aj z pohľadu ustálenej súdnej praxe, z hľadiska najmä individuálnej prevýchovy, sa „preferoval“ trestnoprávny postih páchatel'a práve v oblasti, v ktorej spáchal trestný čin. V tomto prípade teda v jeho majetkovej oblasti pre tento účel svedčí napríklad aj ukladanie peňažného trestu. Jednoznačne to pritom vyplýva priamo zo znenia ustanovenia § 56 ods. 1 Tr. zák. o peňažnom treste, kde je uvedené: „Peňažný trest môže súd uložiť od 160 € do 331.930 € páchatel'ovi úmyselného trestného činu, ktorým získal alebo sa snažil získať majetkový prospech.“ Samozrejme súd rozhodujúci o ukladaní takéhoto alternatívneho trestu (súčasná trestná prax vedie k ukladaniu alternatívnych trestov) okrem nevyhnutnej primeranosti trestu musí sledovať vyššie uvedený záujem poškodeného v tom, aby uloženie peňažného trestu (s hrozbou výkonu trestu odňatia slobody) nezmarilo možnosť náhrady škody spôsobenej trestným činom - § 56 ods. 5 Tr. zák.

Ďalej senát odvolacieho súdu skúmal, či v prejednávanej veci nedôjde k narušeniu zásady ukladania trestu podľa § 34 ods. 3 Tr. zák. z pohľadu „postihnutia“ trestom iných osôb - rodina páchatel'a a jemu blízke osoby. Samozrejme uplatnenie tejto zásady z pohľadu čo najmenšieho vplyvu trestu uloženého páchatel'ovi na vyššie uvedené osoby, nemôže byť prekážkou na uplatnenie iných zásad ukladania trestov podľa § 34 Tr. zák., a to najmä z pohľadu individuálnej a generálnej funkcie trestu (prevýchova páchatel'a, ochrana spoločnosti).

V prejednávanej veci však senát odvolacieho súdu dospel k záveru, že nejde o prípad, kedy by len uloženie trestu odňatia slobody, ktorý navyiac by musel byť zo zákona (§ 49 ods. 2 Tr. zák.) nepodmienečný, môže naplniť účel trestu v zmysle aj vyššie uvedených zásad. Nejde ani o prípad, kedy by uloženie trestu odňatia slobody ako samostatného, alebo spolu s iným trestom malo byť obligatórne podľa § 34 ods. 6 Tr. zák.

Z hľadiska ukladania zákonného primeraného a spravodlivého trestu mal senát odvolacieho súdu preukázané, že obžalovaný už nahradil škodu. Ďalej zistil, že obžalovaný zabezpečuje svojou prácou svoju rodinu (5-člennú), vrátane starostlivosti o dospelého syna postihnutého od malička mozgovou obrnou. Výkonom trestu odňatia slobody by teda nepochybne bola viac ako v nevyhnutnej miere postihnutá rodina obžalovaného. Samotný obžalovaný popri prejavenej ľútosťi nad spáchanou trestnou činnosťou prejavil aj „schopnosť“ zaplatiť peňažný trest dokonca v sume o polovicu vyššiu ako bola spôsobená.

Z takto rozvedených dôvodov preto odvolací súd zrušil podľa § 321 ods. 1 písm. e) Tr. por. výrok o treste v rozsudku súdu prvého stupňa, pretože uložený trest považoval za neprimerane prísny. Postupom podľa § 322 ods. 3 Tr. por. odvolací súd sám rozhodol o uložení obžalovanému peňažného trestu z dôvodov tak, ako sú vyššie uvedené. Pre „zabezpečenie“ výkonu tohto trestu odvolací súd stanovil náhradný trest odňatia slobody v rovnakej výmere, ako bol uložený trest odňatia slobody súdom prvého stupňa.

Len pre úplnosť senát odvolacieho súdu dodáva, že predmetný občianskoprávny, resp. obchodný vzťah medzi obžalovaným a poškodenou spoločnosťou, ktorý „prerástol“ aj do vzťahu trestnoprávneho, nemusí obžalovaného postihnúť len výkonom peňažného trestu (15.000 €), ale aj ďalšími majetkovými postihmi plynúcimi z tohto pôvodného „civilného“ vzťahu (zmluvná pokuta stanovená na 10.000 € a úroky z omeškania - č. I. 173-180 - rozhodcovský rozsudok).

Z takto rozvedených dôvodov rozhodol odvolací súd tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku zákon nepripúšťa žiadny ďalší riadny opravný prostriedok.